

[Rager.]

Det andet Punkt, jeg gerne vil gøre nogle Bemærkninger om, er om Haandværkerne. Det var det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby inde paa, og jeg forstod, at det, det ærede Medlem egentlig vilde — han anvendte et underligt Ordvalg —, var dette, at han vilde takke den højtærede Handelsminister for det, der staaer i Bemærkningerne til Lovforslaget. Det, det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby udtalte Ønske om, var jo netop det samme, som den højtærede Minister har stillet i Udsigt i Bemærkningerne til Lovforslaget, nemlig dette, at i Betragtning af de Ønsker, der har været fremme om, at en større Kreds af Haandværkere end hidtil skulde kunne komme til at nyde godt af den Støtte, som de omhandlede Foranstaltninger bl. a. har til Formaal at give de mindre Haandværkere, er Ministeriet sindet nærmere at undersøge og overveje Mulighederne for at kunne gøre dette uden i for høj Grad at forøge Statens Garanti. Det var en kraftig Understregning, det ærede Medlem gav det. Det kan jeg kun takke for.

Jeg vil gerne strege med under, men Æren maa lægges dør, hvor Æren i det foreliggende Tilfælde bør lægges, nemlig hos den højtærede Minister; til hvis Ordvalg jeg dog ogsaa kunde ønske at gøre en enkelt kritisk Bemærkning, nemlig denne, at naar Ministeren er sindet nærmere at undersøge og overveje Mulighederne, saa havde jeg gerne set, at der havde staaet — jeg tror nemlig det vilde udtrykke, hvad Handelsministeren ønsker —: er Ministeriet sindet i den allernærmeste Fremtid o. s. v. Jeg vil gerne bede den højtærede Minister over for mig bekræfte, at jeg dør har ramt Hovedet paa Sømmet med Hensyn til, hvad den højtærede Minister ønsker paa dette Omraade. Det forekommer mig, at naar vi i denne Lovgivning har givet Udtryk for — og det har vi —, at vi vil støtte Haandværkerne, saa maa vi ogsaa være i Stand til at finde de Rammer, hvorunder det kan ske og ske paa betryggende Maade. Da jeg gennem Behandlingen af forskellige Sager har faaet i hvert Fald noget Indblik i de Maader, de behandles paa, saa maa jeg sige, at jeg har faaet det Indtryk, at en Embedsinstitution under et Ministerium ikke netop er det Sted, der er egnet, eller efter sin Natur kan være egnet, til at træffe Afgørelser i saa Henseende. Selvfølgelig maa det for den Embedsinstitution, der under sit embedsmæssige Ansvar over for Handelsministeren behandler de enkelte Sager og forelægger dem, være i høj Grad afgørende ikke at

komme ud paa de vilde Vover, og det er ogsaa naturligt, at den højtærede Handelsminister er nødt til at tage et vidtgaaende Hensyn til Sikkerheden for de Beløb, der udlaanes. Det er jo ikke Meningen, at Tabene maa blive store. Jeg formoder heller ikke, de har været det. Men jeg har bl. a. set, at man i nogen Grad synes at lægge for lidt Vægt paa de subjektive Bedømmelser, der indgaar fra de Tillidsmænd, man har ude i Landet, og i for høj Grad lægger Vægten paa Oplysninger, som man bl. a. indhenter fra Oplysningsbureauer. Nu skal jeg ikke benægte Værdien af de Oplysninger, man kan faa fra Oplysningsbureauer, men naar man gennem mange Aar daglig har brugt Oplysningsbureauers Oplysninger, er man dog klar over, at disse Oplysninger ikke altid er ført à jour og paa ingen Maade kan staa paa Højde med de Undersøgelser, der kan foretages i Marken. Jeg tror derfor, at man ved den Behandling i noget for høj Grad er kommet over paa den forsigtige Side af Plankeværket. Jeg skal for saa vidt ikke — saaledes som jeg har givet Udtryk for i Forvejen — bebrejde Embedsmændene og den for dem ansvarshavende Minister, at dette er sket, men jeg vil bare pege paa det og sige, at det forekommer mig, det vilde være heldigere, om man i højere Grad kunde drage de Haandværkerorganisationer, hvis Medlemmer skal nyde godt af Foranstaltningerne, med ind i Administrationen, idet jeg saa paa den anden Side erkender, at skal dette realiseres, maa disse Organisationer stille en Garanti for, at deres Medvirken bliver en saadan, at hvis store Tab følger deraf, bliver det ikke Staten, som kommer til at bære Følgerne af de letsindige Dispositioner, Staten maatte være blevet ført ind i. Jeg tror nu ikke, der vil komme saadanne letsindige Dispositioner, jeg vil blot dermed have sagt, at med den større Magt, man derved under en eller anden Form gav Haandværkerorganisationerne, maatte man samtidig kræve af dem, at de paa en eller anden Maade stillede visse Garantier af økonomisk Art.

Jeg vilde være den højtærede Minister taknemmelig, hvis jeg i Dag kunde faa en Udtalelse om, at han i den allernærmeste Fremtid vil interessere sig for dette Spørgsmaal, idet jeg mener, at vi, naar Hensyn tages til den Udstrækning, i hvilken vi er kommet andre Dele af Samfundet til Hjælp, naar de har været vanskeligt stillede, ogsaa gerne skulde kunne gøre det over for det haardt kæmpende Haandværk, og det staaer for mig saadan, at det ikke er Viljen, det har skortet paa, men at den Form, hvor-